

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1980/44

Karar No : 1980/84

ÖZET : Politik ve ideolojik saikle işlenmeyen veya bu tür suçlarla genel ve ortak amaç içinde bağlantılı olmayan suçlara ait davaların Adli Yargı yerinde görülmesi hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Ali Dursun Salmacı ve 14 arkadaşı

O L A Y : Çimento taşımacılığı ile uğraşan sanıkların; kendilerine taşıma işi verilmediğinden Sınırlı Sorumlu Nakliyatçılar Kooperatifi kurdukları, taşıma işinin bundan böyle kendileri tarafından yapılmasını istedikleri, başka taşıyıcıların taşıma işine engel olmak amacıyla 22.5.1978 tarihinde Aşkale Çimento Fabrikası'nın çıkış kapısını kamyonlarla kapatıp giriş ve çıkışa engel oldukları, Aşkale İlçe merkezine doğru yükü yük yaptıkları ve kamyonlara astıkları pankartlarla protesto gösterisinde buldukları ileri sürülerek, sanıklar hakkında, işyerini işgal, çalışma özgürlüğünü tehdit ve 171 sayılı Yasa'ya aykırı davranmak suçlarından dolayı Türk Ceza Yasası'nın 188/5 ve son, 201/ilk ve 171 sayılı Yasa'nın 18. maddesine göre cezalandırılmaları istenerek Aşkale Cumhuriyet Savcılığı'na 2.6.1978 günlü iddianamesiyle Aşkale Asliye Ceza Mahkemesi'ne kamu davası açılmıştır. Erzurum Ağır Ceza Mahkemesi'nin merci tayini kararı uyarınca Erzurum Asliye Ceza Mahkemesi'nde yargılanmaya başlanmıştır.

Erzurum Asliye Ceza Mahkemesi, dava; konusu bakımından 1402 sayılı Yasa'nın 13 ve 15. maddesinde yer alan koşullara uyduğundan dosyanın Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'ne gönderilmesine 3.1.1979 tarihinde 1978/545-1979/28 sayı ile karar vermiştir.

Erzurum-Kars İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi; 6.9.1979 günlü oturumunda, sanıklara atılı suçların 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesinde yer aldığı, ancak sıkıyönetim ilanına neden olan politik sebep ve saikle işlenmiş şiddet eylemi niteliğinde bulunmadığı, sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan herhangi bir dava ile genel ve ortak amaç içinde işlendiğini belirtir bağlantı olmadığı görüşüyle mahkemenin görevsiz olduğunu düşündüğünü belirttik, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Yargı yetkisini Türk Ulusu adına kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Başkan Ahmet H. Boyacıoğlu, Üye Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Hakkı

.../...

Müdürlüğü, Şeref Tolungüç, Servet Tüzün ve Hasan Çelikkale'nin katıldığı 17.3.1980
günlü oturumunda, geçici raportör Danıştay Yardımcısı M. İlhan Dinç'in düzenlediği rapor
ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın
Adli Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan, oturuma Cumhuriyet
Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Çanoğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yeri-
ne katılan Yardımcı Turan Dinçer'in aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten
sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

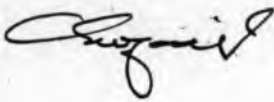
Sıkıyönetim ilan nedenlerini belirten Anayasa'nın 124. maddesi ile sıkıyöne-
tim mahkemelerinin görevlerini belirleyen 1402 sayılı Yasa'nın 13 ve 15. maddeleri hü-
kümleri karşısında, yukarıda oluş biçimi ve niteliği açıklanan suçun, Anayasa'nın tanı-
dığı hür demokratik düzeni veya temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik
yaygın şiddet eylemleri niteliğinde, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu her-
hangi bir suçla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı ve sıkıyönetim ilan ve faali-
yetlerine ilişkin olduğu yolunda ve politik ve ideolojik saikle işlendiği hususlarında
dosyada yeterli kanıt bulunmadığına göre, davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenlerle Erzurum Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldı-
rılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiği-
ne bu nedenle Erzurum Asliye Ceza Mahkemesi'nin 3.1.1979 günlü 1978/545-1979/28 sayılı
görevsizlik kararının kaldırılmasına 17.3.1980 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar
verildi.

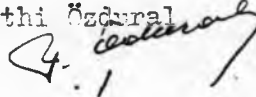
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

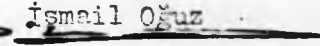
Üye

Fethi Özdemir

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Hakkı Müdürrisoğlu

Üye

Şeref Tolungüç

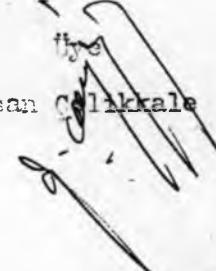
Üye

Servet Tüzün

Üye

Hasan Çelikkale

G/T. Bu kararın Resmi Gazetede
yayınlanması ayından
Başkan

